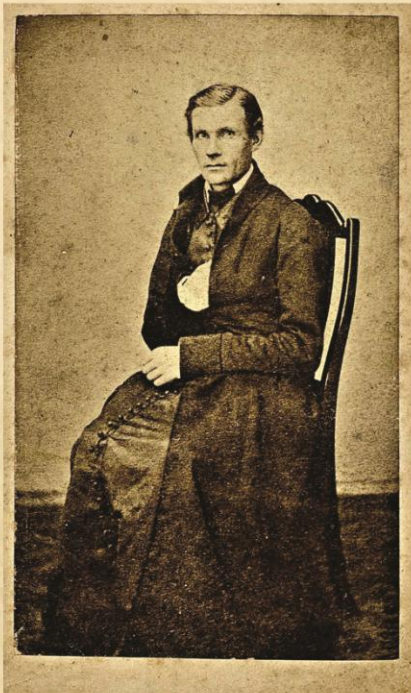

1863 METŲ SUKILIMAS IR ŠĖTA

Lietuvos istorija pažymėta skaudžiomis, bet kilniomis kovomis. 1863 metų sukilimas simbolizuoja kovą už žmonių laisvę ir teises, už Lietuvos nepriklausomybę. Pagrindinis sukilimo tikslas – atkurti per 1772, 1793 ir 1795 metų padalijimus sunaikintą Abiejų Tautų Respubliką. Lietuvoje sukilimas prasidėjo vasario 1-ąją, kai Lietuvos Provincijos komitetas paskelbė manifestą, raginantį sukilėlius pradėti karinius veiksmus. Garsiausi sukilimo vadai - Konstantinas Kalinauskas, Zigmantas Sierakauskas ir Antanas Mackevičius.

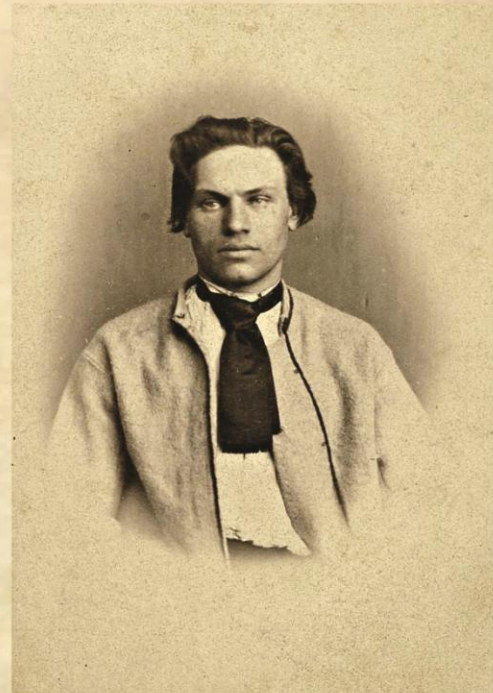
Antanas Mackevičius
(1828-1863)

Paberžės (Kėdainių r.) kunigas, vienas pirmųjų pakvietė žmones į sukilimą ir jiems vadovavo. Jis dalyvavo 22 kautynėse su rusų kariuomene ir turėdamas didelį vietinių gyventojų palaikymą ilgai buvo nesugaunamas. 1863 m. gruodžio 17 d. suimtas ir Karo lauko teismo nuosprendžiu gruodžio 28 d. pakartas Kaune.

Zigmantas Sierakauskas-Dolenga
(1826-1863)

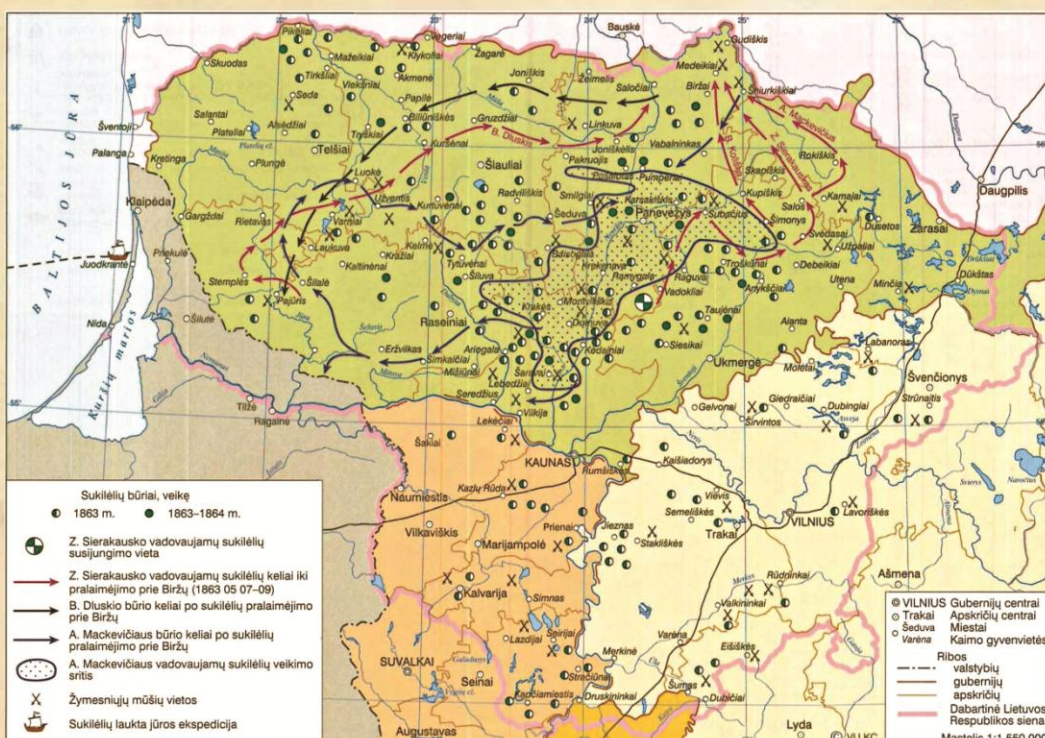
Generalinio štabo kapitonas. Vadovavo sukilėlių jungtinėms karinėms pajėgoms kautynėse su caro kariuomene 1863 m. gegužės 8 ir 9 dienomis Biržų girioje. Po šių kautynių paimtas ir nelaisvę ir Karo lauko teismo nuosprendžiu 1863 m. birželio 27 d. pakartas Vilniuje.

Konstantinas Kalinauskas
(1838-1864)

Kilęs iš bežemių bajorų, baigęs teisės mokslus Peterburgo universitete nuo 1863 m. birželio, buvo vienas sukilimo vadovų Lietuvoje ir Baltarusijoje. 1864 m. kovo 22d. Karo lauko teismo nuosprendžiu pakartas Vilniuje.

Kėdainių krašte pirmasis sukilimo vėliavą iškėlė kunigas Antanas Mackevičius. Jis 1863 metų kovo 20 d. Paberžės bažnyčioje perskaitė sukilėlių manifestą ir pasakęs paskutinį pamokslą su 250 vyrų išėjo į Krekenavos miškus, kuriuose vyko kovinis valstiečių apmokymas. A. Mackevičius turėjo didelį autoritetą ir dažnai Šv. Mišias aukodavo miško paunksmėse, sakė ugingus pamokslus, dar labiau patraukdamas gyventojus į sukilėlių gretas. Daugiausia kautynių A. Mackevičiaus būriams teko atlaikyti Kauno ir Panevėžio apskrityse.

1863 m. sukilėlių herbas.
Originalas Obelių muziejuje.

1863 metų sukilėlių
patriotinis atvirukas.